

Съобщение за пресата

Люксембург, 13 октомври 2022 г.

Одиторите откриват все повече грешки в разходите на ЕС

Грешките при разходите от бюджета на ЕС са се увеличили, установява Европейската сметна палата (ЕСП). Въпреки че в своя Годишен доклад, публикуван днес, одиторите заключават, че отчетите на ЕС за финансовата 2021 г. дават точна и ясна представа за състоянието, а приходите могат да се считат за незасегнати от грешки, плащанията продължават да съдържат значително ниво на грешки. Одиторите също така посочват рискове във връзка със средствата на ЕС, предоставени в отговор на кризата от коронавируса и военната агресия в Украйна. За пръв път докладът съдържа отделно становище относно временния инструмент за възстановяване на ЕС — Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ).

Според одиторите общото ниво грешки при разходите от бюджета на ЕС се е увеличило през 2021 г на 3 % (2020 г.: 2,7 %). Почти две трети от одитираните разходи (63,2 %) се оценяват като високорискови, което също представлява увеличение в сравнение с 2020 г. (59 %) и предходните години. Правилата и критериите за допустимост, прилагани към този вид разходи, често са сложни и затова вероятността от грешки при тях е по-голяма. Високорисковите разходи продължават да съдържат съществено ниво на грешки, приблизително 4,7 % през 2021 г. (2020 г.: 4,0 %).

Отрицателно становище относно разходите от бюджета на ЕС

Както и в предходните две години одиторите заключават, че грешките при високорисковите разходи са широко разпространени и поради това те дават отрицателно становище относно разходите на ЕС за 2021 г.

Изчисленият от ЕСП процент грешки не представлява оценка на нивото на измамите, неефективността или разхищенията. Той дава представа за размера на средствата, които не са били използвани изцяло в съответствие с правилата на ЕС и националните правила. По време на своята работа обаче одиторите установиха и 15 случая на предполагаема измама (в сравнение с шест случая през 2020 г.). Те докладваха за тези случаи на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), която вече е започнала пет разследвания. Един случай е

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на Годишния доклад, приет от Европейската сметна палата.

Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

докладван паралелно и на Европейската прокуратура, заедно с един допълнителен случай, който ЕСП установи през 2021 г.

„В контекста на избухналата война в Украйна, недостига на енергия, пандемията от коронавируса и изменението на климата ЕС е принуден да преодолява едновременно последиците от безпрецедентна поредица от кризи“, заяви председателят на ЕСП Тони Мърфи. „Тази обстановка създава по-големи рискове и предизвикателства за финансите на ЕС и прави още по-важно Европейската комисия да ги управлява надеждно и ефективно. Дейността на ЕСП има важно значение за постигането на тази цел.“

Първо становище относно разходите по Механизма за възстановяване и устойчивост

Тази година одитът обхваща за първи път Механизма за възстановяване и устойчивост — основния компонент на пакета на ЕС от 800 милиарда евро „NextGenerationEU“ (NGEU), който има за цел да смекчи икономическите последици от пандемията. За разлика от бюджетни разходи на ЕС, които се основават на принципите на възстановяване на разходи и на спазване на определени условия, по Механизма за възстановяване и устойчивост държавите членки получават средства при постигането на предварително определени ключови етапи или цели. През 2021 г. е извършено само едно плащане по МВУ — към Испания. Одиторите установиха, че една от 52-те етапни цели, включени в испанското искане за плащане, не е била изцяло изпълнена, но не считат въздействието от това за съществено. Одиторите обаче установиха слабости в начина, по който Комисията оценява етапните цели, и призовават за подобрения в бъдещите оценки от този вид.

Одиторите отбелязват, че спазването на други правила на ЕС и национални правила не е част от оценката на Комисията относно законосъобразността и редовността на плащанията по МВУ и следователно това не е включено в становището на ЕСП. Този аспект ще бъде разгледан отделно в бъдещи одити, когато Европейската комисия приключи работата си в това отношение. Освен това ефективността на различните реформи, свързани с ключовите етапи, е по-скоро тема за бъдещи конкретни специални доклади.

Предприетите мерки в отговор на пандемията и военната агресия в Украйна увеличават рисковете за бюджета

Общата експозиция на бюджета на ЕС към потенциални бъдещи задължения се е увеличила повече от два пъти през 2021 г. — от 131,9 млрд. евро на 277,9 млрд. евро. Това се дължи главно на емитирането на 91 млрд. евро облигации за финансиране на пакета NGEU и увеличение на финансовата помощ с 50,2 млрд. евро, за да се помогне на държавите членки да защитят засегнатите от пандемията работни места и работници.

Одиторите също така предупреждават за рисковете, които войната в Украйна поражда за бюджета на ЕС. В края на 2021 г. размерът на непогасените от Украйна заеми по различни програми на ЕС е 4,7 млрд. евро. Европейската инвестиционна банка също е отпуснала заеми за Украйна, обезпечени с гаранции от ЕС, на стойност 2,1 млрд. евро.

Неразплатените поети задължения от бюджета на ЕС са намалели през 2021 г., главно поради забавяния в усвояването на средствата при споделено управление по МФР за периода 2021—2027 г., и възлизат на 251,7 млрд. евро в края на 2021 г. (2020 г.: 303,2 млрд. евро). Въпреки това общият размер на неразплатените поети задължения (включително 89,9 млрд. евро за NGEU) е достигнал рекордно високо равнище от 341,6 млрд. евро. ЕСП посочва, че продължават да съществуват значителни различия в усвояването от страна на държавите членки на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) от бюджета за периода 2014—2020 г. Докато Ирландия, Финландия и Кипър например са поискали повече от три четвърти от отпуснатите им средства, трите държави от ЕС с най-

ниска степен на усвояване (Хърватия, Словакия и Малта), са използвали само малко над половината от сумите, разпределени за тях.

Отворени въпроси във връзка с писмото на Комисията до Унгария относно върховенството на закона

В доклада си одиторите посочват писменото уведомление, изпратено на Унгария от Комисията през април 2022 г., даващо старт на процедурата, която може да доведе до мерки срещу държавата членка за неспазване на върховенството на закона. В своя Годишен доклад за управлението и изпълнението (ГДУИ), съдържащ основна информация за нейния вътрешен контрол и финансово управление, Комисията не разкрива как това уведомление би се отразило на разходите в Унгария.

Обща информация

През 2021 г. разходите от бюджета на ЕС са на обща стойност 181,5 млрд. евро, което представлява 2,4 % от съвкупните разходи за сектор „Държавно управление“ на държавите членки и на 1,3 % от техния брутен национален доход. Заедно с разходите по МВУ общият размер на плащанията от ЕС през 2021 г. достига 228 млрд. евро. Около три четвърти от бюджета се изразходват в рамките на „споделено управление“, при което държавите членки са тези, които разпределят средствата, подбират проекти и управляват разходите на ЕС.

Всяка година одиторите извършват одит на приходите и разходите на ЕС и проверяват надеждността на годишните отчети и съответствието на приходните и разходните операции с приложимите правила.

„Отрицателно“ становище се формулира, когато одиторите откриват широкоразпространени проблеми. За да достигнат до своето одитно становище, одиторите тестват извадки от операции, с цел да изготвят статистически обоснована оценка за размера на грешките при разходите на ЕС. Изчисленият процент грешки се измерва спрямо 2 %-ов праг, над който се счита, че нередовните разходи имат съществено значение.

За контакт с Пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 553 547